

Asia: Lausunto saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmästä Forssan kaupungin jätelautakunnan toimialueella

Forssan jätehuoltoviranomainen on pyytänyt kuntien jätelaitoksia edustavalta Suomen Kiertovoima ry:ltä (KIVO) lausuntoa lietteiden kuljetusjärjestelmästä.

Pyydettynä lausuntona **Suomen Kiertovoima ry (KIVO) puoltaa kunnalliseen jätekuljetukseen siirtymistä koko lautakunnan alueella**, ja lausuu seuraavan:

Siirtymisestä kunnan järjestämään kuljetusjärjestelmään

Jätelain 37.2 §:n siirtymäaikaa koskevaa säännöstä lukuun ottamatta jätelaissa ei ole asetettu erityisiä edellytyksiä päätökselle, jolla siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. *Kunta voi*, riippumatta siitä täyttyykö alueella jätelain 37.1 § mukaiset edellytykset kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle, *aina halutessaan päättää siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.*¹ Sen sijaan jätelain 37.1 § mukaiset edellytykset ovat kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen valinnalle ehdottomia, ja kunta on velvoitettu jätelain 37.3 § nojalla seuraamaan niiden toteutumista.

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin (jätelaki 35.2 §). Kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtyminen edesauttaa tämän tavoitteen saavuttamista, ja sitä on vaikeaa, jollei jopa käytännössä usein mahdotonta, todentaa kunnissa, joissa käytössä on kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Valitukset jätehuoltolautakuntien päätöksistä siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen eivät juurikaan ole menestyneet hallinto-oikeuksissa.² Kuitenkin on huomioitava, että päätöksen on täytettävä hallintolain 31.1 § mukaiset vaatimukset.

Lietteiden kuljetusjärjestelmää koskevan selvityksen tulokset

Selvityksen mukaan ”62 prosentilla toimialueen viemäriverkoston ulkopuolella sijaitsevista kiinteistöistä ei ole toteutunut jätehuoltomääräysten mukainen jätevesijärjestelmän tyhjennys. Kuntakohtaisesti määrä vaihtelee Akaan 34 prosentista Tammelan 85 prosenttiin (sivut 68–69). Lisäksi selvityksen mukaan ”Vastaanotettu lietemäärä vastaa noin 38 prosenttia alueen kiinteistöistä. Tietojen perusteella voidaan

¹ KHO 2016:20.

² *Oikeuskäytäntöä kuntien järjestämästä jätehuollosta*. Ympäristöministeriön muistio 27.5.2016, sivu 4. (https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Oikeuskaytanta-kuntien-jarjestamasta-kuntien-jatehuollosta_Muistio-27.5.2016-075BA8A7_F152_4C71_81E1_6D8F07677A81-145344.pdf/eb2e5717-bdfc-6b9d-2eaf-b196eaac5ff4/Oikeuskaytanta-kuntien-jarjestamasta-kuntien-jatehuollosta_Muistio-27.5.2016-075BA8A7_F152_4C71_81E1_6D8F07677A81-145344.pdf?t=1603260907705)

Lausunto Forssan jätelautakunnalle

arvioida, että todellinen alueella asumisessa syntyvän jätevesilietteen määrä asettunee 110 000 tm³ paikkeille. Näin ollen, merkittävä määrä asumisessa syntyvistä jätevesilietteistä käsitellään muulla tavalla kuin kuljettamalla jätevesijärjestelmästä tyhjennetty liete jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottoipaikkaan.” (sivu 71.)

KIVO katsoo, että jo yksinään tämän perusteella on täysin ilmeistä, että jätelain 37.1 § mukaiset edellytykset eivät voi alueella täyttyä. Lisäksi KIVO muistuttaa, että jätelain 37.2 § mukaan siirtymäaika kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta kunnalliseen jätekuljetukseen on kolme vuotta, mutta mikäli ”*jätteenkuljetuspalvelua ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle*”, voidaan kolmen vuoden siirtymäajasta poiketa. KIVO katsookin, että selvityksen tulosten perusteella on merkittävä riski siitä, että alueella vallitsevasta järjestelmästä voi seurata haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle, joten päätös tulisi toimeenpanna mahdollisimman pian. Lisäksi KIVO huomauttaa, että osassa kuntia (Eura, Säkyä ja Huittinen) ei edes ole voimassa lainvoimassa päätöstä lietteiden kuljetusjärjestelmästä.